

STANOWISKO POLSKIEJ RADY JĘZYKA MIGOWEGO

w sprawie dostępności audiowizualnych usług medialnych dla osób z niepełnosprawnością sensoryczną w związku z projektem nowelizacji Dyrektywy o audiowizualnych usługach medialnych

(odpowiedź na wstępne konsultacje ogłoszone przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego w dniu 7 czerwca 2016 roku)

Polska Rada Języka Migowego, organ doradczy Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, pragnie wyrazić sprzeciw wobec propozycji wykreślenia z projektu nowelizacji Dyrektywy 2010/13/UE o audiowizualnych usługach medialnych (druk Komisji: COM (2016) 287 final) artykułu 7 w brzmieniu:

Państwa członkowskie zachęcają dostawców usług medialnych podlegających ich jurysdykcji do zapewniania, by świadczone przez nich usługi stawały się stopniowo dostępne dla osób z upośledzeniami wzroku lub słuchu

oraz motywu 46 w brzmieniu:

Prawo osób niepełnosprawnych i osób starszych do integracji i uczestnictwa w życiu społecznym i kulturalnym Unii jest nierozłącznie związane ze świadczeniem dostępnych audiowizualnych usług medialnych. Środki pozwalające na osiągnięcie dostępności powinny obejmować między innymi: język migowy, wyświetlane listy dialogowe, dźwiękową ścieżkę narracyjną oraz prostą w obsłudze nawigację;

W opinii Polskiej Rady Języka Migowego zapisy te są w dalszym ciągu potrzebne i aktualne, gdyż:

- projekt Europejskiego Aktu w sprawie Dostępności (druk Komisji: COM(2015)615/2) co prawda przewiduje surowsze wspólne wymogi dotyczące dostępności w zakresie audiowizualnych usług medialnych, ale czyni to głównie wobec obowiązków informacyjnych i dostępności stron internetowych, a nie udogodnień w tych usługach, tj. audiodeskrypcji, tłumaczenia na język migowy oraz napisów dla osób niesłyszących;

- nie we wszystkich państwach członkowskich UE ilość i jakość ww. udogodnień dla osób niepełnosprawnych jest zapewniona na satysfakcjonującym poziomie. W Polsce obecnie obowiązująca ustawa o radiofonii i telewizji (art. 18 a) wyznacza 10% minimum tych udogodnień w programach telewizyjnych (kwota liczona łącznie dla wszystkich trzech typów udogodnień), a dostawcy audiowizualnych usług medialnych na żądanie nie mają w tym zakresie żadnej wyznaczonej kwoty (art. 47 g ustawy o radiofonii i telewizji powiela w tym zakresie zapis art. 7 ww. dyrektywy). Według ostatnio przeprowadzonej kontroli KRRiT¹, poziom udogodnień w tym zakresie przez ostatnie 3 lata sytuje się na stałym, 13% poziomie, z czego wynika, że deklarowane przez obecnie obowiązującą dyrektywę stopniowe zwiększanie tych udogodnień ciągle czeka na realizację przez dostawców tego typu usług.

W związku z powyższym, Polska Rada Języka Migowego zwraca się z uprzejmą prośbą do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego o uwzględnienie powyższego głosu we wstępnych konsultacjach wyżej wymienionego projektu nowelizacji Dyrektywy o audiowizualnych usługach medialnych.

W imieniu Polskiej Rady Języka Migowego
Przewodniczący

/-/ Prof. dr hab. Bogdan Szczepankowski

¹ <http://www.krrit.gov.pl/dla-nadawcow-i-operatorow/audiowizualne-uslugi-medialne-na-zadanie/aktualnosci-dla-dostawcow-aum-na-zadanie/news,2309,czwarta-kontrola-witryn-internetowych-dostawcow-vod.html>, dostęp 23.06.2016 r.